

Received: 26 May 2021; Revised: 9 Jun 2021

Accepted: 16 Jun 2021

การศึกษาตัวแปรสำหรับระบบแนะนำการท่องเที่ยว

A Study of Variables for the Tourism Recommendation System

อภิชัย ชื่อสัตย์สกุลชัย¹, นมิดา ชื่อสัตย์สกุลชัย² และ วันชนะ จูบรวง³

Apichai Suesatsakulchai¹, Namida Suesatsakulchai² and Wanchana Joobanjong³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรสำหรับระบบแนะนำการท่องเที่ยว ขั้นตอนการวิจัยเริ่มจากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จัดทำตารางสรุปรายการ ตัวแปรที่พบในงานวิจัย โดยในเบื้องต้นมีตัวแปรจำนวน 21 ตัวแปร และคัดเลือกตัวแปรที่มีการอ้างอิงในงานวิจัยตั้งแต่ 2 บทความขึ้นไป คงเหลือจำนวนตัวแปรทั้งสิ้น 9 ตัวแปร จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเพื่อยืนยันความเหมาะสมของตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปร มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เพื่อกำหนดเป็นเงื่อนไขสำหรับระบบแนะนำการท่องเที่ยว โดยตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 2) ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว 3) แหล่งท่องเที่ยว/จุดสนใจ/จุดแวะพัก 4) ที่พัก 5) จำนวนผู้ร่วมเดินทาง 6) พาหนะในการเดินทาง 7) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมเดินทาง (เพื่อน/ครอบครัว) 8) ร้านอาหาร และ 9) ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ตัวแปรที่ได้จากการศึกษานี้ นอกจากจะนำไปใช้เป็นตัวแปรสำหรับระบบแนะนำการท่องเที่ยวแล้ว ยังสามารถนำไปใช้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และพัฒนาารูปแบบการท่องเที่ยวในมิติอื่นได้

คำสำคัญ: ระบบแนะนำ, การท่องเที่ยว

¹ อาจารย์ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก

² อาจารย์ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก

³ อาจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก

Abstract

This research was focus on identifying significant key points of the tourism recommendation system. The research methodology is gathering a relevant tourism study and conclude related key points to twenty-one candidate items. Following the candidates was considered on extensive research cited to nine valid research key points. These key points were related and signify to the tourism recommendation system as followed, the traveling period, the traveling expense, the tourism landmarks, accommodation, a companion size, transportation, companion relation (friends/family), restaurant, and souvenir shops. Besides the tourism recommendation system advantages, the benefits of the valid key points also effective for emerging the varies of tourism in afterward.

Keywords: Recommendation System, Tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยในช่วง 2 ไตรมาสแรกของปี 2562 การท่องเที่ยวมีบทบาทที่สำคัญถึงร้อยละ 17 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (นิชาภัทร สุรพัฒนานนท์, 2563) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสร้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ที่พัก ร้านจำหน่ายของที่ระลึก การขนส่ง การท่องเที่ยวยังมีส่วนสร้างและกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชนพื้นที่การท่องเที่ยว นอกจากนี้การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ถนน ทำให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (วรัชต์ มัธยมบุรุษ, 2562) โดยทั่วไปการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจะเริ่มจากการกำหนดสถานที่เพื่อการท่องเที่ยวและค้นหาข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้น เช่น เส้นทางการเดินทาง จุดแวะพัก ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ที่พัก เพื่อกำหนดเป็นแผนการท่องเที่ยว

ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลหลักที่นักท่องเที่ยวนิยมใช้เพื่อสืบค้นข้อมูลประกอบการวางแผนการท่องเที่ยว การวางแผนการท่องเที่ยวจึงมักใช้เวลาค่อนข้างมากสำหรับการค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นการวางแผนการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย หรือมีข้อจำกัดด้านเวลา ข้อจำกัดด้านงบประมาณการท่องเที่ยว (ดวงเดือน อัครสุธีรกุล, 2558) แม้ว่านักท่องเที่ยวจะสามารถค้นหาข้อมูลเส้นทางเดินทาง สถานที่ท่องเที่ยว หรือจุดแวะพัก ได้จากเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตหรือสื่อสังคมออนไลน์ แต่ข้อมูลที่ได้รับเหล่านั้นอาจไม่ตรงกับความต้องการ หรือไม่สามารถตอบสนองต่อข้อจำกัดของนักท่องเที่ยวได้ (Parikh, V., Keskar, M., Dharia, D., & Gotmare, P., 2018) ระบบแนะนำท่องเที่ยวเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งสำหรับการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาระบบเพื่อระบุตำแหน่งทางภูมิศาสตร์เพื่อแนะนำการท่องเที่ยว ระบบแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ระบบการวางแผนการเดินทาง (ดวงเดือน อัสวสุธีรกุล, 2558; Parikh et al., 2018; ัญญรัตน์ ไชยคราม, 2562) ระบบแนะนำการท่องเที่ยวเหล่านี้จะพิจารณาจากตัวแปรหรือปัจจัยที่ได้รับจากผู้ใช้งานระบบ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร จุดแวะพัก จากนั้นระบบจะนำตัวแปรที่ได้รับจากผู้ใช้งานระบบมาประมวลผลเปรียบเทียบกับเงื่อนไขของระบบเพื่อแสดงผลและแนะนำข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจวางแผนการท่องเที่ยวของผู้ใช้งานระบบ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาตัวแปรสำหรับระบบแนะนำการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นตัวแปรที่นักท่องเที่ยวใช้สำหรับค้นหาข้อมูลข่าวสารรวมถึงการวางแผนการท่องเที่ยว ตัวแปรหรือปัจจัยที่ได้จากการศึกษานี้ นอกจากจะสามารถนำไปใช้เป็นตัวแปรสำหรับการกำหนดเงื่อนไขการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อแนะนำการท่องเที่ยวแล้ว ยังสามารถนำไปใช้เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวในมิติอื่นได้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาตัวแปรสำหรับระบบแนะนำการท่องเที่ยว แบ่งได้ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาดำเนินการรวบรวมตัวแปรหรือปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการท่องเที่ยวหรือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไปแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจาก งานวิจัยบทความวิชาการ และบทความวิจัย จากนั้นพิจารณาความถี่ของตัวแปรแต่ละตัวแปรโดยคัดเลือกตัวแปรที่มีความถี่การอ้างอิงตั้งแต่ 2 ครั้ง ขึ้นไป
2. การยืนยันตัวแปรที่ได้จากขั้นตอนแรกด้วยการสัมภาษณ์คุณสมบัติ ความสำคัญ และความเหมาะสมของตัวแปรแต่ละตัวแปรจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวจำนวน 2 คน

ผลการวิจัย

ผลลัพธ์จากการรวบรวมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการท่องเที่ยวจากงานวิจัย บทความวิชาการ และบทความวิจัย พบว่า มีจำนวนตัวแปรทั้งสิ้น 21 ตัวแปร ดังแสดงในตารางที่ 1 จากนั้นคัดเลือกตัวแปรที่มีการอ้างอิงตั้งแต่ 2 บทความขึ้นไป พบว่า มีตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) ร้านอาหาร 2) ที่พัก 3) ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 4) แหล่งท่องเที่ยว/จุดสนใจ/จุดแวะพัก 5) ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว 6) ร้านจำหน่ายของฝาก/ของที่ระลึก 7) พาหนะในการเดินทาง 8) จำนวน ผู้ร่วมเดินทาง และ 9) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมเดินทาง

ตารางที่ 1: ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

บทความ	ตัวแปร	วาริชต์ มัยมบุรุษ, 2562	ดวงเดือน อัครสุริกุล, 2558	Parikh et al., 2018	ประเสริฐ ใจสม และคณะ, 2563	ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558	กรกวรรณ สังขกร และ ศันสนีย์ กระจำโนม, 2562	ลลิตา พ่วงมณฑา, 2558	ศศิวิมล กอบัว, 2556	ชุมชพล รอดแจ่ม, 2555
1. ระยะเวลาในการท่องเที่ยว*		✓	✓			✓			✓	✓
2. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว*		✓	✓			✓				
3. กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เลือกทำ		✓								
4. แหล่งท่องเที่ยว/จุดสนใจ/จุดแวะพัก*		✓	✓	✓				✓		
5. ที่พัก*		✓	✓	✓			✓	✓		
6. การใช้สื่อสารสนเทศในการสื่อสาร		✓								
7. การรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยว		✓								
8. ลักษณะของสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจ		✓								
9. แรงจูงใจในการท่องเที่ยว		✓								
10. ภูมิหลังประชากร		✓								
11. ช่วงอายุของนักท่องเที่ยว		✓								
12. จำนวนผู้ร่วมเดินทาง*		✓				✓				✓
13. พาหนะในการเดินทาง*		✓				✓		✓		

บทความ	วราชต์ มัธยมบุรุษ, 2562	ดวงเดือน อัครสุริกุล, 2558	Parikh et al., 2018	ประเสริฐ ใจสม และคณะ, 2563	ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558	กรวรรณ สังขกร และ คันสนีย์ กระจำโนม, 2562	ลลิตา พวงมหา, 2558	ศศิวิมล กอบัว, 2556	ชุมชพล รอดแจ้ง, 2555
14. รูปแบบการเดินทาง	✓								
15. ความสัมพันธ์ผู้ร่วมเดินทาง*					✓	✓			
16. ร้านอาหาร*	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
17. ร้านจำหน่ายของฝาก/ของที่ระลึก*	✓				✓		✓		
18. สิ่งอำนวยความสะดวก	✓								
19. ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว				✓					
20. สภาพแวดล้อม				✓					
21. ความปลอดภัย						✓			

* หมายถึง ตัวแปรที่มีการอ้างอิงตั้งแต่ 2 บทความขึ้นไป

เมื่อได้ตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปรแล้ว จึงดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวจำนวน 2 คน เพื่อยืนยันความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นว่า ตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปรมีความสัมพันธ์และเป็นปัจจัยที่มีคุณสมบัติต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ตัวอย่างความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ มีดังนี้

"... ระยะเวลาที่จะมาท่องเที่ยว ก็มีผลต่อการที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาท่องเที่ยว ..."

ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดตาก

"... สร้างจุดท่องเที่ยวให้มีศักยภาพแล้วสร้างเป็นเส้นทางท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว โดยพิจารณาว่านักท่องเที่ยวมีเวลามากน้อยแค่ไหน ถ้ามีเวลามากก็ควรมีกิจกรรมรูปแบบหนึ่ง แต่ถ้านักท่องเที่ยวไม่มีเวลาหรือมีเวลาน้อย ก็จะได้เพียงแวะพักเยี่ยมชม ได้แค่นั้น ..."

ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดตาก

"... นักท่องเที่ยว กลุ่มครอบครัว คนสูงอายุ กลุ่มคนทำงาน พอวางแผนมาเที่ยวแล้ว คงไม่เข้ามาแค่ที่เดียวหรอก แต่ถ้าต้องใช้เวลากับการเดินทางมาก ๆ ก็หมดเวลาเที่ยวแล้ว เวลาวางแผนเขาก็จะดูเรื่องที่พักที่พัสด้วยว่าโอเคไหม ..."

ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดตาก

"... คนมาเที่ยว ต้องนอน ต้องกิน ต้องใช้ ต้องซื้อ คนไทยชอบซื้อของที่ระลึก ชอบซื้อฝาก ก็ต้องมีร้านแนะนำให้เขา ออกจากที่เที่ยวแล้วจะไปกินที่ไหน ซื้อที่ไหน มันจะช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงกัน ไม่ใช่ต้องไปกินข้าวร้านไกลๆ ..."

ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดตาก

รายละเอียดของตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร มีดังนี้

1) ร้านอาหาร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว และมักจะพิจารณาควบคู่กับแหล่งท่องเที่ยว โดยอาจเป็นร้านอาหารที่ตั้งแต่ในแหล่งท่องเที่ยวหรืออยู่ระหว่างทาง (วาริษฐ์ มัธยมบุรุษ, 2562; ดวงเดือน อัสวสุธีรกุล, 2558; Parikh et al., 2018; ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558; กรวรรณ สังขกร และคันสนีย์ กระจำโนม, 2562; ลลิตา พ่วงมหา, 2558) นอกจากนี้ ร้านอาหารที่ได้รับความนิยม หรือร้านอาหารที่มีการเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ อาจเป็นจุดหมายปลายทางเบื้องต้นของนักท่องเที่ยวและเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง

2) ที่พัก เป็นสถานที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม ที่ตั้งแคมป์ เป็นต้น นักท่องเที่ยวจะพิจารณาถึงความสะอาด ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย (ลลิตา พ่วงมหา, 2558) ซึ่งสถานที่พักอาจอยู่ภายในหรือใกล้แหล่งท่องเที่ยว หรืออยู่ใกล้แหล่งชุมชนเพื่อที่นักท่องเที่ยวสามารถสำรวจวิถีชีวิตของชุมชนได้ ลักษณะของที่พักจะมีความสัมพันธ์กับแหล่งท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทาง จำนวนผู้ร่วมเดินทาง (วาริษฐ์ มัธยมบุรุษ, 2562; ดวงเดือน อัสวสุธีรกุล, 2558; Parikh et al., 2018; กรวรรณ สังขกร และคันสนีย์ กระจำโนม, 2562)

3) ระยะเวลาในการท่องเที่ยว เป็นหนึ่งในหลายปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว (วาริษฐ์ มัธยมบุรุษ, 2562) การบริหารเวลาให้เหมาะสมกับจำนวนสถานที่ท่องเที่ยวมีผลต่อการวางแผนการท่องเที่ยว รวมถึงมีความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น เช่น ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เป็นต้น ระยะเวลาในการท่องเที่ยวแบ่งได้ 3 ประเภท คือ 1) ระยะเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการท่องเที่ยวในหนึ่งวันหรือหลายวัน (ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558) 2) ระยะเวลาในการเดินทาง (ดวงเดือน อัสวสุธีรกุล, 2558; ศศิวิมล กอบัว, 2556) และ 3) ระยะเวลา ณ สถานที่ท่องเที่ยว (ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558; ศศิวิมล กอบัว, 2556; ชุมพล รอดแจ่ม, 2555)

4) แหล่งท่องเที่ยว/จุดสนใจ/จุดแวะพัก เป็นจุดหมายปลายทางที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น (วาริษฐ์ มัธยมบุรุษ, 2562; ลลิตา พ่วงมหา, 2558) แหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้หลายประเภท เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (เช่น ภูเขา น้ำตก) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (เช่น โบราณสถาน) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ (เช่น งานแสดงสินค้า งานแสดงดนตรี การแข่งขันกีฬา) (ลลิตา พ่วงมหา, 2558) นักท่องเที่ยวอาจกำหนดแหล่งท่องเที่ยวเป้าหมายเป็นลำดับแรกแล้วจึงค้นหาข้อมูลอื่น เช่น ที่พักหรือร้านอาหารที่อยู่ใกล้เคียง หรือค้นหาเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงเส้นทางการเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งไปยังแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่ง หรือนักท่องเที่ยวอาจกำหนดปัจจัยอื่นเป็นลำดับแรก เช่น ระยะเวลาการท่องเที่ยว แล้วจึงพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวเป็นลำดับต่อมา (ดวงเดือน อัสวสุธีรกุล, 2558; Parikh et al., 2018)

5) ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนและการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว (วาริษฐ์ มัธยมบุรุษ, 2562; ดวงเดือน อัสวสุธีรกุล, 2558; ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ ค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าอาหาร รวมถึงค่าใช้จ่ายในแหล่งท่องเที่ยว ค่าเดินทาง (ค่าโดยสารรถประจำทาง ค่าน้ำมัน) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายในสถานที่ท่องเที่ยว แต่ละแห่ง (ค่าเข้าชม ค่าเช่าอุปกรณ์)

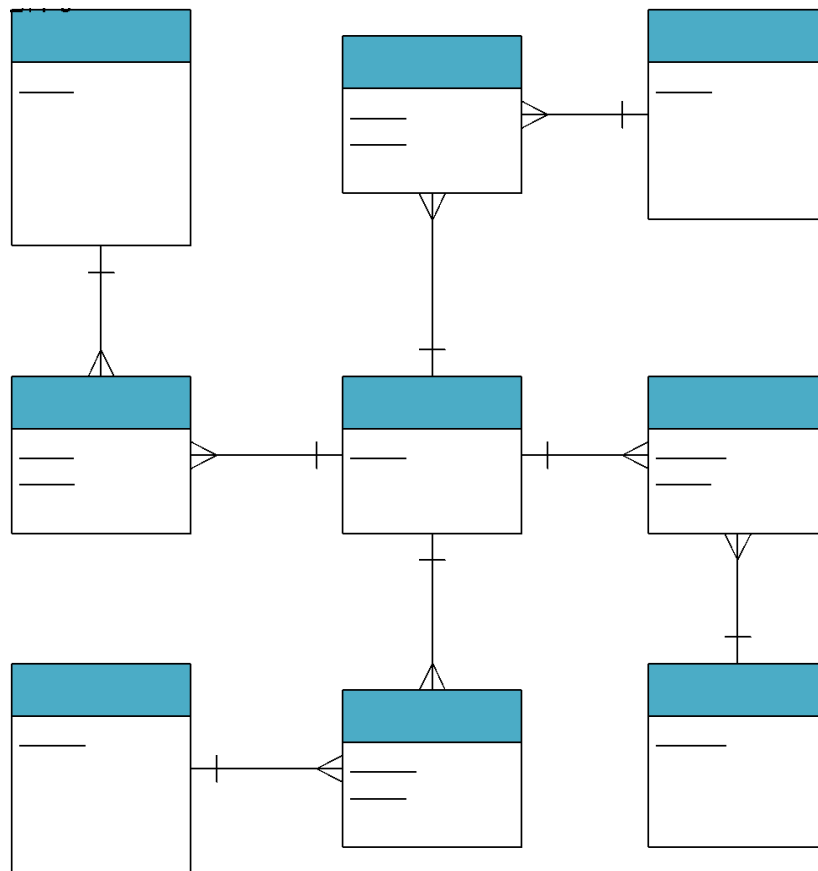
6) ร้านจำหน่ายของฝาก/ของที่ระลึก เป็นร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าที่ระลึกที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าประเภทอาหารของรับประทาน ซึ่งนักท่องเที่ยวจะซื้อเพื่อนำกลับไปรับประทานที่บ้านหรือนำไปให้กับบุคคลอื่นที่ไม่ได้ท่องเที่ยวร่วมกัน (วาริษฐ์ มัธยมบุรุษ, 2562; ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558; ลลิตา พ่วงมหา, 2558)

7) พาหนะในการเดินทาง หมายถึงพาหนะประเภทต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวใช้สำหรับเดินทางจาก ที่พักไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง หรือเดินทางโดยเรือ เป็นต้น (วาริษฐ์ มัธยมบุรุษ, 2562; ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558; ลลิตา พ่วงมหา, 2558)

8) จำนวนผู้ร่วมเดินทาง เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผู้ร่วมเดินทางในการท่องเที่ยว รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว พาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว รวมถึงการใช้เวลาทำกิจกรรมของสถานที่ท่องเที่ยว (วาริษฐ์ มัธยมบุรุษ, 2562; ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558; ชุมพล รอดแจ่ม, 2555) การท่องเที่ยว ที่มีจำนวนสมาชิกในกลุ่มจำนวนไม่มาก ทำให้มีเวลาให้กับสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งได้มากขึ้น การตัดสินใจวางแผนการท่องเที่ยวทำได้ง่าย รวมถึงหากมีการเพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวระหว่างการเดินทางก็สามารถทำได้ง่ายและสะดวกกว่าการท่องเที่ยวที่มีจำนวนสมาชิกในกลุ่มจำนวนมาก

9) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมเดินทาง เป็นความสัมพันธ์ในกลุ่ม ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว เช่น การเดินทางท่องเที่ยวพร้อมครอบครัวอาจประกอบด้วยบิดา มารดา บุตร รวมถึงญาติพี่น้อง การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างคู่สมรส หรือการเดินทางท่องเที่ยวกับเพื่อน (ประสิทธิ์ รัตนพันธ์, 2558; กรวรรณ สังขกร และศันสนีย์ กระจ่างโฉม, 2562) ความสัมพันธ์ในกลุ่มผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก รวมถึงระยะเวลาการท่องเที่ยว

ตัวแปรที่ได้จากการศึกษาทั้ง 9 ตัวแปร สามารถนำมาออกแบบตารางการจัดเก็บข้อมูลในระบบจัดการฐานข้อมูลเพื่อใช้สำหรับระบบแนะนำการท่องเที่ยวดังแสดงในภาพที่ 1 และออกแบบต้นแบบการแสดงผลระบบดังแสดงในภาพที่ 2

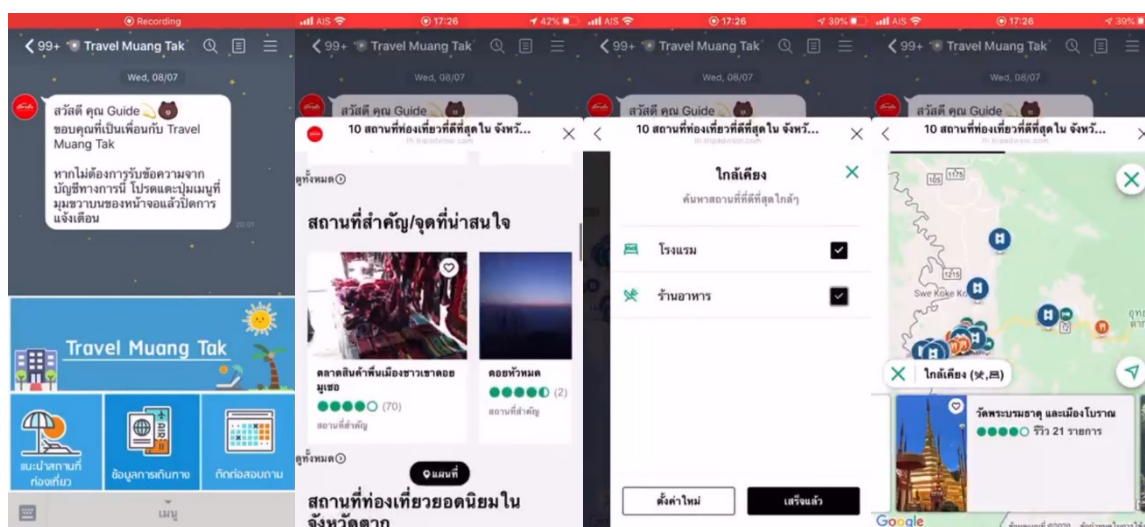
ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูล

ความสัมพันธ์ระหว่างตารางข้อมูล ประกอบด้วยตารางข้อมูลหลัก 5 ตาราง คือ ร้านอาหาร (restaurant) ที่พัก (accommodation) แหล่งท่องเที่ยว (landmark) ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก (shop) และ ตารางข้อมูลที่เป็นตัวแปรสนับสนุนข้อมูลให้กับตารางอื่น (feature) สำหรับตาราง res_fea ตาราง acc_fea ตาราง shop_fea และตาราง land_fea เป็นตารางที่จัดเก็บข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตารางข้อมูลหลักและ ตารางข้อมูลที่เป็นตัวแปรสนับสนุน

ตารางข้อมูลร้านอาหาร ที่พัก แหล่งท่องเที่ยว และร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก นอกเหนือจากจะจัดเก็บ ข้อมูลรายละเอียดของตัวแปรในแต่ละตัวแปรแล้ว ยังจัดเก็บข้อมูลพิกัดตำแหน่งที่ตั้งเพื่อใช้สำหรับการแสดงผลบน ระบบแผนที่ออนไลน์ รวมถึงสามารถใช้ข้อมูลพิกัดตำแหน่งที่ตั้งคำนวณระยะห่างและระยะเวลาการเดินทาง ระหว่างสถานที่ได้

สำหรับตารางข้อมูลที่เป็นตัวแปรสนับสนุนข้อมูลให้กับตารางอื่น (feature) จะจัดเก็บข้อมูลของตัวแปร อื่น ได้แก่ ข้อมูลตัวแปรระยะเวลาในการท่องเที่ยว ข้อมูลตัวแปรค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ข้อมูลตัวแปรพาหนะใน การเดินทาง ข้อมูลตัวแปรจำนวนผู้ร่วมเดินทาง และข้อมูลตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมเดินทาง

ตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปรที่ได้จากการศึกษา ตารางการจัดเก็บข้อมูลจากภาพที่ 1 และต้นแบบการแสดงผล ระบบดังแสดงในภาพที่ 2 สามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาาระบบแนะนำการท่องเที่ยวต่อไป

ภาพที่ 2 ต้นแบบการแสดงผลระบบแนะนำการท่องเที่ยว

สรุปผล

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรสำหรับระบบแนะนำการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นตัวแปรสำหรับการวางแผนท่องเที่ยว ผลการศึกษาได้ตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปร และนำมาออกแบบตารางจัดเก็บข้อมูลประกอบด้วย ตารางข้อมูลหลัก 5 ตารางและตารางข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล 4 ตาราง ตัวแปรและตารางข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้จะถูกนำไปใช้ในระบบแนะนำการท่องเที่ยวต่อไป นอกจากนี้ตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปรที่ได้จากการศึกษานี้ยังสามารถนำไปใช้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวในมิติอื่นได้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดตาก ในความอนุเคราะห์ข้อมูลและความคิดเห็นต่องานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กรวรรณ สังขกร และศันสนีย์ กระจำโนม. (2562). **เจาะลึกพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในพื้นที่ล้านนา 8 จังหวัด**. รายงานผลการวิจัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชุมพล รอดแจ่ม. (2555). **เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี**. รายงานผลการวิจัย. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ณิชาภัทร สุวัฒนานนท์. (2563). **การท่องเที่ยวกับบทบาทขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ฮีโร่จำเป็นหรือฮีโร่ตัวจริง?**. <https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/default.aspx>.
- ดวงเดือน อัสวสุธิกุล. (2558). **กระบวนการวางแผนการเดินทางอัตโนมัติ**. วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ. 11(1), 12-21.
- ธัญญรัตน์ ไชยคราม. (2562). **การประยุกต์ระบบการระบุตำแหน่งทางภูมิศาสตร์เพื่อแนะนำการท่องเที่ยวในพื้นที่ 12 เมืองต้องห้าม...พลาดในกลุ่มการท่องเที่ยวภาคกลาง**. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 38(6), 666-673.
- ประสิทธิ์ รัตนพันธ์. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา**. รายงานผลการวิจัย. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ประเสริฐ ใจสม, ศรีปริญา ธูปกระจ่าง, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล และคณะ. (2563). **บุพปัจจัยของความยั่งยืนของการท่องเที่ยวเมืองรอง**. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 8(1), 133-144.
- ลลิตา พ่วงมหา. (2558). **พฤติกรรมแสวงหาข่าวสารเพื่อการตัดสินใจท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้สูงอายุชาวไทย**. รายงานผลการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- วาริษฐ์ มัชฌิมบุรุษ. (2562). โครงสร้างของระบบการท่องเที่ยว. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย. 14(1), 94-102.
- ศศิวิมล กอบัว. (2556). การพัฒนาระบบวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวภายใต้เงื่อนไขบังคับด้านเวลา. (วิทยานิพนธ์วิทยาการสารสนเทศมหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- Parikh, V., Keskar, M., Dharia, D., & Gotmare, P. (2018, April). **A Tourist Place Recommendation and Recognition System**. In 2018 Second International Conference on Inventive Communication and Computational Technologies (ICICCT) (pp. 218-222). IEEE.